Arhitektura i projektovanje softvera

DON'TGETSPICY

Web aplikacija za kolaborativno realtime igranje društvene igre Ludo (Ne ljuti se čoveče)

Faza 1: Arhitekturni dizajn softverskog sistema

Ognjen Damnjanović 16528

Mila Mirović 16742

Sadržaj

Kontekst i cilj projekta	3
Arhitekturni zahtevi	
Arhitekturno značajni slučajevi korišćenja (glavni funkcionalni zahtevi)	3
Ne-funkcionalni zahtevi (atributi kvaliteta)	5
Tehnička i poslovna ograničenja	5
Arhitekturni dizajn	6
Arhitekturni obrasci	6
Generalna arhitektura (box-line)	7
Strukturni pogledi	8
Bihevioralni pogledi	9
Implementaciona pitanja – biblioteke, komponente i okviri (framework-ci) koji će biti korišćeni za	
implementaciju	
Analiza arhitekture	10
Potencijalni rizici u implementaciji i strategije prevazilaženja	10

Kontekst i cilj projekta

Aplikacija *Don'tGetSpicy* je kolaborativna realtime online društvena igra koja prati pravila poznate igre Ludo ili "Ne ljuti se čoveče". Generalna funkcionalnost aplikacije je pružanje podrške za više igrača po igri u skladu sa pravilima, dok će sami igrači imati mogućnost komunikacije preko chat-a. Svaki igrač će imati pregled statistike na osnovu svojih odigranih igara. Cilj projekta je omogućavanje: grupnog igranja društvene igre, komunikacije između učesnika igre i jednostavnog pregleda sopstvene statistike.

Arhitekturni zahtevi

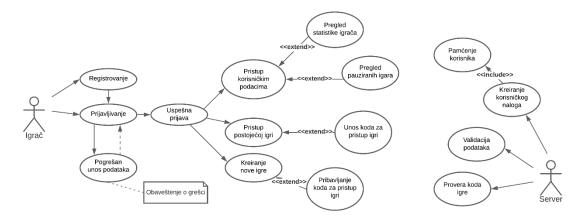
U ovom odeljku su definisane osnovne funkcionalnosti softverskog sistema *Don'tGetSpicy*, arhitekturno značajni funkcionalni zahtevi i slučajevi korišćenja, ne-funkcionalni zahtevi tj. atributi kvaliteta koje treba zadovoljiti i tehnička i poslovna ograničenja.

Arhitekturno značajni slučajevi korišćenja (glavni funkcionalni zahtevi)

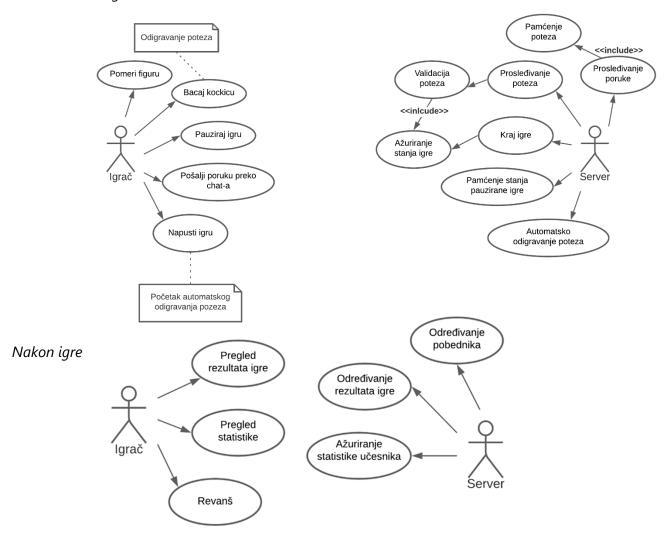
- 1. **Registracija igrača** Registracija novih korisnika se vrši zadavanjem korisničkog imena i lozinke. Obavlja se provera ispravnosti korisničkog imena.
- 2. **Prijavljivanje na nalog igrača** Prijavljivanje na postojeći nalog obavlja se unosom korisničkog imena i lozinke. Proverom unetih podataka korisnik pristupa svom nalogu ili biva obavešten o eventualnoj grešci.
- 3. **Startni prozor** Predstavlja inicijalni prozor koji se prikazuje pri otvaranju aplikacije. Omogućava igraču da pristupi svojoj statistici, pridruži se partijii koja je u toku pomoću koda ili kreira novu igru.
- 4. **Odigravanje poteza** Promena stanja aplikacije na osnovu odigranog poteza jednog od igrača. Ta promena je vidljiva svim igračima.
- 5. Pauziranje igre Igrač koji je kreirao igru može da pauzira trenutnu igru, pri čemu svi učesnici bivaju vraćeni na startni prozor. Igrači mogu da nastave igru uvidom u svoje prethodno pauzirane igre.
- 6. **Validacija poteza** Provera da li je moguće odigrati potez koji je pristigao od korisnika koji je bio na potezu na strani servera.
- 7. **Automatsko odigravanje poteza** U slučaju napuštanja igre od strane nekog od igrača sistem odigrava poteze umesto njega.
- 8. **Kraj igre** Provera da li su stečeni uslovi za završetak igre odnosno da li je neki od učesnika igre popunio sva ciljna polja. Po završetku igre podaci o istoj se brišu, a statistike njenih učesnika se ažuriraju.
- 9. **Mogućnost komunikacije preko chat-a** Razmenjivanje poruka između učesnika igre sa mogućnošću isključivanja pristizanja poruka.
- 10. Prikaz podataka o igraču Prikaz statistike igrača, ličnih podataka i pauziranih igara.

U nastavku su dati dijagrami za gore navedene funkcionalne zahteve aplikacije Don't Get Spicy.

Pre početka same igre

Tokom igre

Ne-funkcionalni zahtevi (atributi kvaliteta)

Tokom projektovanja sistema cilj je ostvarati sledeće ne-funkcionalne zahteve (atribute kvaliteta):

- 1. Pristupačnost aplikacija ne treba da zavisi od platforme na kojoj se izvršava.
- 2. **Upotrebljivost** aplikacija treba da pruža intuitivan korisnički interfejs i koji rezultuje lakoćom korišćenja.
- 3. **Dostupnost** aplikacija treba da je dostupna putem Interneta 24/7.
- 4. Sigurnost i bezbednost sistem treba poštovati bazične principe kontrole (autorizacije i autentifikacije) naloga igrača, što se odnosi na lične podatke korisnika kojima može pristupiti samo vlasnik istih.
- 5. **Performanse** sistem treba obezbediti brzo odigravanje poteza, ažuriranje prozora ostalih igrača pri promenama u toku igre i minimalno vreme odziva.
- 6. **Pouzdanost** sistem treba omogućiti određen nivo perzistencije i trajno skladištenje podataka o partijama.

Tehnička i poslovna ograničenja

U dizajnu svake softverske arhitekture evidentno je da postoje određena tehnička i poslovna ograničenja koja predstavljaju restrikcije (ne obavezno loše) za dizajn sistema i/ili proces kojim se sistem razvija.

Tehnička ograničenja ogledaju se u izboru programskog jezika, baze podataka, operativnog sistema/platforme i korišćenja određene biblioteke ili framework-a. U pogledu web aplikacije *Don'tGetSpicy*, framework na frontend-u Vue.js je prikladan za manje projekte sa bogatim korisničkim interfesjom (što odgovara trenutnoj prirodi ovakve aplikacije), ali ukoliko bi se javila želja za proširivanjem sistema gotovim komponentama (plugin-ovima) izbor istih bi bio ograničen,

Poslovna ograničenja u pogledu razvoja same aplikacije, javljaju se indirektno kroz poslovne odluke i to su najčešće raspored ili rok završetka, budžet, sastav tima, i slično. Pošto se radi o studentskom projektu, ovi elementi nisu toliko veliki ograničavajući faktor. Poslovno ograničenje koje se nameće izborom tehnologije na frontend-u je to što je Vue.js je relativno nov, pa je samim tim podložan promenama, zahteva redovno praćenje ažuriranja i njihovu primenu u aplikaciji, te ona može postati neisplativa za održavanje.

Poslovna ograničenja vezana za biznis logiku aplikacije bila bi:

Intuitivnost i jednostavnost korišćenja aplikacije – realizuje se prilagođavanjem korisničkog iskustva i interfejsa (User Expirience i User Interface) za opšti tip korisnika (pošto je ova društvena igra po prirodi namenjena svim tipovima korisnika);

Transparentnost i izolacija podataka – potrebno je odvojiti šemu baze podataka od korisničkog prikaza, jer je korisncima potrebno prikazati podatke na specifičan način;

Arhitekturni dizajn

Arhitekturni obrasci

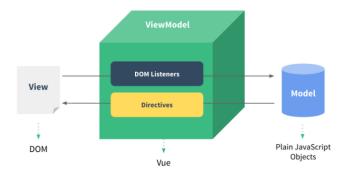
Aplikacija Don'tGetSpicy će koristiti sledeće obrasce:

- **Layered obrazac** komponente aplikacije Don'tGetSpicy biće podeljene u 3 sloja klijentski sloj, serverski sloj i sloj baze podataka (kao što je prikazano na slici generalne arhitekture). U nastavku je dat detaljniji opis.
- **Publish/Subscribe obrazac** za komunikaciju izmedju servera i klijenta kada je u pitanju ažuriranje stanja igre. Svaki aktivan učesnik igre mora biti u toku sa promenama od interesa nastalim u igri.
- **MVC obrazac** na strani klijenta

Sistem se sastoji od sledećih slojeva:

- Klijentski sloj:

Ovaj sloj predstavlja sadrži korisnički interfejs koji će se korisnicima prikazati u browser-u i čini direktnu vezu sa korisnicima. Koristićemo *Vue.js* framework za kreiranje interaktivnih web interfejsa, na klijentskoj strani. Ovaj framework koristi varijantu MVC obrasca – **MVVM** (*Model-View-ViewModel*) koja bidirekciono povezuje **View** i **Model**, te omogućava njihovu uzajamnu sinhronizaciju.

(Pregled koncepta MVVM obrasca u Vue.js-u)

ViewModel je objekat koji sinhronizuje Model i View i u Vue.js-u svaka instanca je *ViewModel*. Instanciranje se vrši pomoću Vue konstruktora. U MVVM obrascu Controller (iz MVC) je zamenjen sa ViewModel.

View je konkretni DOM kojim upravljaju Vue instance, a svaka Vue instanca je povezana sa odgovarajućim DOM elementom.

Model je neznatno modifikovan plain JavaScript objekat ili data objekat. Kada se objekat koristi unutar Vue instance on postaje *reaktivan* i može se manipulisati njegovim svojstvima, pri čemu će Vue instance koje ih posmatraju biti obaveštene o tim promenama.

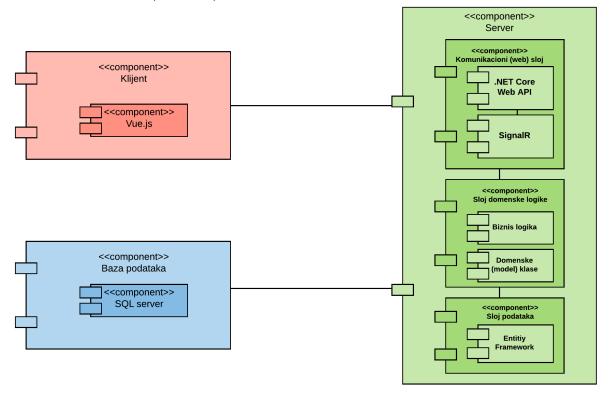
- Serverski sloj:

Ovaj sloj je veza između klijentskog sloja i sloja baze podataka. Komunikacija klijenta sa serverom obavljaće se pomoću API-ja i to .*NET Core WebAP*I-ja. Biblioteka .NET-a *SignalR* omogućava asinhrono obaveštavanje od servera ka klijentu i na taj način omogućava komunikaciju iniciranu od strane servera. Sloj domenske logike sadrži biznis logiku, servise i domenske klase, ovaj sloj će vršiti komunikaciju sa slojem podataka i na taj način generisati odgovor na pozive API-ja i/ili obaveštavati klijente o dostupnim ažuriranjima. Na sloju podataka je EntityFramework Core koji služi kao ORM za konverziju domenskih objekata u odgovarajuće entitete u realcionoj bazi podataka koju koristimo.

Sloj baze podataka:

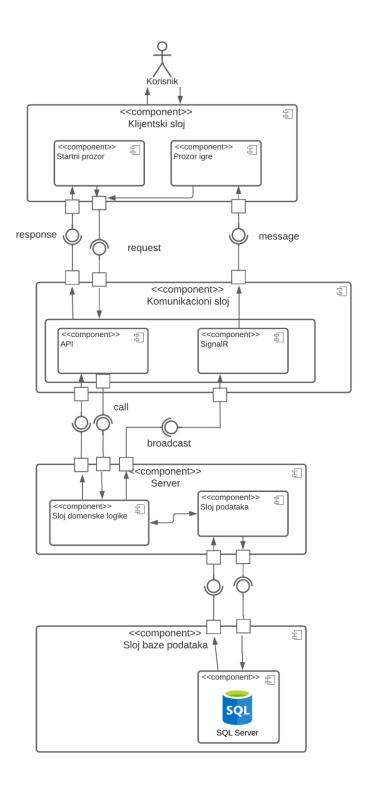
Čuvanje podataka o igračima (korisnicima) i igrama pružaće sloj baze podataka. Za ovaj sloj koristimo Microsoft SQL Server koji predstavlja relacionu bazu podataka. Azure Data Studio koristimo za vizuelni prikaz baze.

Generalna arhitektura (box-line)

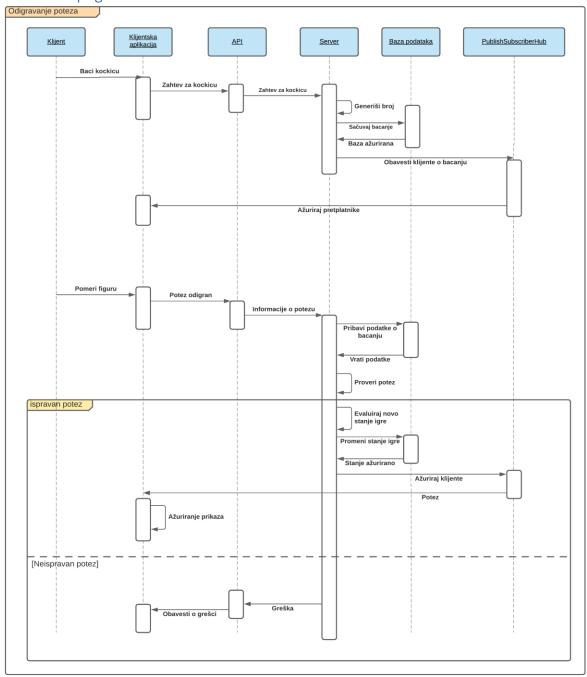

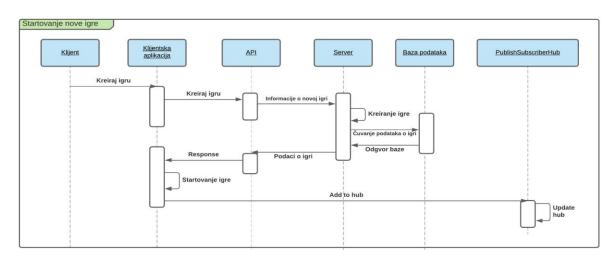
Slika generalne arhitekture

Strukturni pogledi

Bihevioralni pogledi

Implementaciona pitanja – biblioteke, komponente i okviri (framework-ci) koji će biti korišćeni za implementaciju

Od tehnologija koristiće se sledeće tehnologije:

- Vue.js na klijentskoj strani,
- ASP.NET Core WebAPI na strani servera,
- biblioteka *SignalR* za komunikaciju
- MS SQL Server kao relaciona baza podataka
- **EntityFramework** ORM framewrok

Analiza arhitekture

Potencijalni rizici u implementaciji i strategije prevazilaženja

Neki od potencijalnih rizika i njihovih strategija prevazilaženja su:

- Zbog potrebe sistema za korišćenjem Publish-Subscribe arhitekturnog obrasca mora se koristiti neki sistem razmene poruka, pre svega od servera ka klijentu. Neki ovakvi sistemi nemaju podršku u starijim pretraživačima sa kojih se pristup aplikaciji mora predvideti. Da se ne bi javio problem nekompatibilnosti ovakvog sistema (koji najčešće koristi WebSocket-e) i da bi se sprečilo uvođenje dodatnih tehničkih ograničenja (u vidu obavezne upotrebe nekog operativnog sistema na serverskom računaru) korisitće se SignalR za asinhronu razmenu poruka koji podrazumevano koristi WebSocket-e, a ukoliko oni nisu dostupni koristi se uzastopno slanje zahteva serveru (long polling) čime se simulira server push funkcionalnost.
- Pošto aplikacija implementira igru, koja zahteva brzu interakciju sa serverom i može dovesti do povećanog broja korisnika, baza podataka i server koji opslužuje pozive API-ja mogu doprineti lošem korisničkom iskustvu. Ovakav problem bi mogao da se reši prelaskom na neku distribuiranu bazu podataka, kao i hostovanjem aplikacije na više čvorova.